

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
за січень–квітень 2016 року
(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Станом на 1 квітня 2016р. в області, за оцінкою, проживало 1240,5 тис. жителів. Упродовж січня–березня 2016р. чисельність населення скоротилася на 2504 особи. За рахунок перевищення кількості померлих над народженими чисельність населення скоротилася на 2809 осіб, за рахунок міграційного скорочення населення збільшилося на 305 осіб.

У січні–квітні 2016р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** зверталося 83,4 тис. домогосподарств (відповідно у січні–квітні 2015р. – 22,3 тис. домогосподарств). Питома вага звернень домогосподарств, які проживають у міській місцевості, становить 57,4%.

Середній розмір призначеного субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на домогосподарство у квітні 2016р. становив 1090,9 грн (у квітні 2015р.– 542,3 грн).

Кількість домогосподарств, яким призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** у січні–квітні 2016р., становила 71,5 тис., що порівняно з відповідним періодом 2015р. більше у 3,2 раза. Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у міських поселеннях – 43 тис. домогосподарств, в сільській місцевості – 28,5 тис.

У квітні 2016р. 223,6 тис. домогосподарств отримали субсидії, що становить 42,6% від загальної кількості домогосподарств області. У порівнянні із квітнем 2015р. кількість домогосподарств, що отримали субсидії, зросла у 3,5 раза.

Загальна сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг за січень–квітень 2016р. склала 98277 тис. грн, що у 10,6 раза більше порівняно із відповідним періодом 2015р., з неї у міській місцевості – 48136,8 тис. грн, сільський – 50140,2 тис. грн.

За січень–квітень 2016р. 1126 домогосподарствам (20,7% від числа тих, що звернулися за даний період) було призначено субсидії на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (у січні–квітні 2015р. було призначено субсидії 39 домогосподарствам).

Загальна сума призначених субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–квітні 2016р. становила 1798,7 тис. грн, (з них у міській – 401,9 тис. грн, в сільській місцевості – 1396,8 тис. грн).

Загальна сума отриманих субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–квітні 2016р. становила 5339,6 тис. грн, за відповідний період 2015р. – 94,5 тис. грн.

У січні–квітні 2016р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 809,1 млн.грн, або 172,5% нарахованих за даний період сум.

Рівень сплати населенням за спожиті житлово-комунальні послуги за січень–квітень 2016р. серед районів і міст області значно перевищує 100%.

Заборгованість населення області з оплати житлово-комунальних послуг на кінець квітня 2016р. відсутня. Переплата становила 800,1¹ млн.грн.

На кінець квітня 2016р. заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг була наявна лише в м.Черкаси (101,8 млн.грн).

Зайнятість та безробіття

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець квітня 2016р. становила 21,6 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 78,4% громадян, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області зменшився на 0,4 в.п. порівняно з попереднім місяцем і становив на кінець квітня 2016р. 2,8% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 3,2%, у міських поселеннях – 2,6%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у квітні 2016р. порівняно з березнем 2016р. зменшилась на 27,5% і на кінець місяця становила 803 одиниці.

Навантаження зареєстрованих безробітних на 1 вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець квітня 2016р. становило 27 осіб (проти 22 осіб на кінець березня 2016р.). Значення показника коливалося від 9 осіб у Черкаському МЦЗ до 523 осіб у Драбівському РЦЗ, а на підприємствах Лисянського та Чигиринського районів взагалі не було вільних робочих місць.²

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устатковання, складання устатковання та машин (20,9% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (2,0%).

¹Від'ємна величина заборгованості характеризує 100-відсоткову оплату нарахувань поточного періоду, часткове погашення боргу попередніх періодів, попередню оплату послуг та перевищення перерахованих бюджетних коштів організаціям, що надають домогосподарствам житлово-комунальні послуги (призначенні субсидій) над вартістю фактично спожитих послуг.

² Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), районних центрах зайнятості (РЦЗ) або міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ).

За сприяння державної служби зайнятості у квітні 2016р. було працевлаштовано 3712 громадян, або 13,5% від загальної кількості безробітних. Серед працевлаштованих 38,3% становили жінки, 30,3% – молодь у віці до 35 років. Найбільша частка працевлаштованих серед осіб, які мали статус безробітного, спостерігалася у Маньківському РЦЗ (30,8%), найменша – у Ватутінському МЦЗ (4,0%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж квітня 2016р., становила 18,6 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1380 грн., що дорівнює 100,1% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1378 грн.).

Доходи населення

Середньомісячна **номінальна заробітна плата** штатного працівника підприємств, установ та організацій¹ (далі – підприємства) за січень–квітень 2016р. становила 3722 грн і зросла порівняно з відповідним періодом попереднього року на 27,2%.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств у квітні 2016р. становила 3911 грн, що у 2,8 раза вище рівня мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (1378 грн) і складає 101,1% до березня 2016р. та 123,1% до квітня 2015р.

Нарахування за одну оплачену годину у квітні 2016р. становили 26,52 грн, що на 4,9% більше, ніж у попередньому місяці.

В розрізі видів економічної діяльності у квітні порівняно з березнем 2016р. спостерігалося, як зростання заробітної плати, так і її зменшення. Найвищий приріст було зафіксовано в сільському господарстві (9,9%), наукових дослідженнях та розробках (9,4%), найбільший спад – в інформації та комунікаціях (на 7,6%), складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 6,2%).

На підприємствах промислових видів діяльності темпи приросту номінальної заробітної плати коливалися в межах від 0,4% на підприємствах з виробництва комп’ютерів, електронної та оптичної продукції до 65,6% у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції. Найбільш значне зменшення розміру оплати праці зафіксовано у виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (на 26,8%), добувній промисловості і розробленні кар’єрів (на 12,4%).

Найвищий рівень оплати праці спостерігався у державному управлінні й обороні, обов’язковому соціальному страхуванні, промисловості, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, фінансовій та страховій діяльності, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по економіці області в 1,2–1,4 раза; серед промислових видів діяльності: заробітна плата у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, виробництві хімічних речовин і хімічної продукції та виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів – в 1,6–2,6 раза вище середнього рівня по економіці.

¹ Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманіх працівників 10 і більше осіб.

Значно нижче, ніж у середньому по області, оплачувалася праця зайнятих у поштовій та кур'єрській діяльності, тимчасовому розміщуванні й організації харчування, де рівень заробітної плати не перевищив 60% від середнього по економіці області; у промисловості: у виробництві електричного устатковання та текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – не перевищив 71% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальnoї заробітної плати у квітні 2016р. порівняно з березнem 2016р. становив 96,9%, відносно квітня 2015р. – 109,6%, за січень–квітень проти січня–квітня 2015р. – 96,7%.

Упродовж квітня 2016р. загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати в економіці області зменшилась на 18,6%, або на 5,2 млн.грн і на 1 травня 2016р. становила 22,9 млн.грн.²

Якщо в цілому по економіці обсяг невиплаченої заробітної плати на початок квітня 2016р. становив 3,2% фонду оплати праці, нарахованого за березень 2016р., то серед видів економічної діяльності він коливався від 0,1% в освіті до 53,9% на підприємствах металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устатковання.

На 1 травня 2016р. основна частка заборгованості припадала на підприємства промисловості (59,7%), на міста Сміла і Черкаси та Черкаський район припало відповідно 31,2%, 28,5% та 12,5% загальної суми боргу.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств упродовж квітня 2016р. зменшилась на 47,4%, або на 5,2 млн.грн і на 1 травня 2016р. становила 5,7 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найбільш значне погашення заборгованості спостерігалося на підприємствах транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (на 3,2 млн.грн), промисловості (1,0 млн.грн).

Упродовж квітня 2016р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату зменшилась на 27,4% і на 1 травня 2016р. становила 1,7 тис. осіб, або 0,8% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному з них не виплачено в середньому 3340 грн, що становить 88% середньої заробітної плати за квітень 2016р.

За рахунок коштів Державного бюджету не виплачено 25,5 тис.грн працівникам промисловості, за рахунок місцевих бюджетів не виплачено 155,4 тис.грн працівникам освіти і 73,0 тис.грн – працівникам сфери творчості, мистецтва та розваг.

Сума заробітної плати, не виплачена працівникам підприємств-банкрутів, упродовж квітня 2016р. зменшилася на 37,9 тис.грн і на початок травня 2015р. становила 13,6 млн.грн. Підприємствами промисловості не виплачено 64% цієї суми. У територіальній структурі найвагоміша частка боргу припадає на підприємства м. Черкаси та м. Сміла (26,2% та 23,1% відповідно).

Борг перед працівниками економічно неактивних підприємств склав 3562,0 тис.грн (3502,0 тис.грн припадає на підприємства м. Сміла, 60,0 тис.грн – м. Черкаси).

² Дані наведено без урахування найманых працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом січня–квітня 2016р. обліковано 7981 кримінальне правопорушення. Із загального числа зафікованих правоохоронними органами кримінальних проявів 35,1% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 67,9% становили злочини проти власності, 12,1% – злочини проти життя та здоров'я особи, 3,9% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 3,2% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2,7% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 1,9% – злочини проти правосуддя, 1,8 – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 1,6% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянства, 1,5% – злочини проти громадської безпеки, 1,1% – злочини проти громадського порядку та моральності, 0,9% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–квітня 2016р. склоено 20 очевидних умисних вбивств і замахів на вбивство, 25 умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість випадків крадіжок становила 3865, шахрайств – 1034, грабежів – 160, зафіковано 31 випадок розбою та 26 випадків хабарництва.

Протягом січня–квітня 2016р. на території області не було виявлено організованих злочинних груп і злочинних організацій.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–квітень 2016р. становила 4820 осіб, із числа яких 1789 жінок, 379 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 59 – неповнолітні та 29 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (41,5%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 2691 та 619 осіб, серед яких 38,2% – жінки (1263 осіб).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 137 осіб, з яких 27 осіб (19,7%) – загинуло.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 97 осіб, із числа яких 8,2% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 50,5% було вбито.

Серед виявлених 721 особи, які вчинили злочини, 22,7% або 164 особи раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 6,7% – вчинили злочин у групі, 16,1% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 10,8% – жінки, 1,8% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 70,9%, безробітних – 13,5%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–квітень 2016р. становив 8832,3 млн. грн., що

складає 100,7% обсягу січня–квітня 2015р. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 33,7%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі, за січень–квітень 2016р. становив 3494,1 млн. грн., що в порівнянних цінах складає 99,9% обсягу січня–квітня 2015р.

Сільське господарство

За обсягом виробництва продукції сільського господарства на одну особу Черкащина постійно займає друге місце серед областей України. За розрахунковими даними обсяг продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010р.) в усіх категоріях господарств за січень–квітень 2016р. проти січня–квітня 2015р. зріс на 1%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – на 3%.

Черкащина вносить вагомий вклад в виробництво тваринницької продукції України оскільки за обсягом виробництва м'яса займає 1 місце, молока – 6, яєць – 12.

У сільськогосподарських підприємствах збільшилось виробництво м'яса на 23%, молока – на 3%, а яєць зменшилось вдвічі.

Надій молока від однієї корови зріс на 3%, і становить 2051 кг і займає 4 місце серед регіонів України.

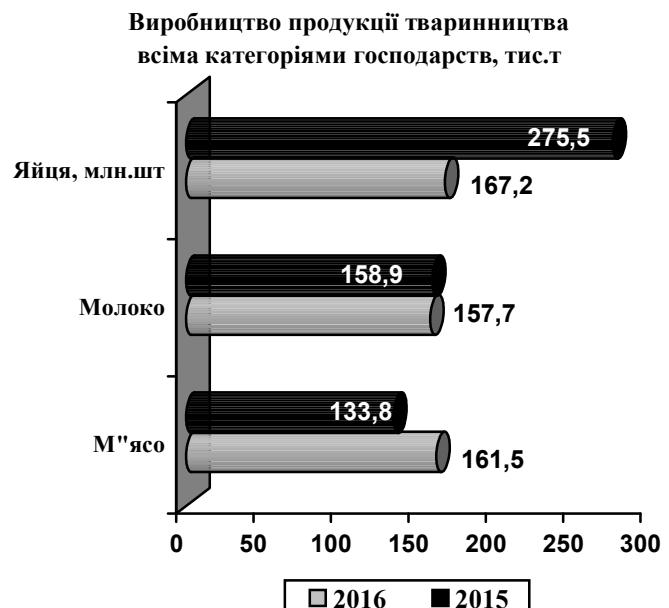
Несучість курей-несучок становить 88 шт, що на 4 яйця більше, ніж в середньому по Україні.

Обсяг вирощування худоби та птиці збільшився на 8%, що зумовлено зростанням обсягів вирощування великої рогатої худоби та свиней на 3%, птиці – на 9%. Відношення обсягів вирощування до обсягів реалізації тварин на забій становило 88% (у січні–квітні 2015р. – 100%). Середньодобові приrostи великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі в січні–квітні 2016р. проти січня–квітня 2015р. зросли на 17 г, свиней – на 8 г і становили, відповідно, 586 г та 400 г (проти 526 та 501 г по Україні).

Частка господарств населення у загальному виробництві становила 9% м'яса, 38% молока і 48% яєць.

Станом на 1 травня 2016р. поголів'я великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 травня 2015р. скоротилось на 2% і становить 203,1 тис. голів, корів – на 3% (89,6 тис. голів), свиней – на 10% (376,2 тис. голів), овець і кіз – на 3% (52,8 тис. голів), птиці всіх видів – на 4% (23,3 млн. голів).

У господарствах населення утримувалося 37% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 46% корів, 44% свиней, 92% овець і кіз, 17% птиці всіх видів.

На 1 травня 2016р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 518,7 тис.т зерна (на 15% менше проти 1 травня 2015р.). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалося 236,4 тис.т зерна, у тому числі 79,4 тис.т пшениці, 121,6 тис.т кукурудзи, 26,3 тис.т ячменю, 0,5 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 282,3 тис.т зерна.

Запаси насіння соняшнику становили 105 тис.т (на 9% менше проти 1 травня 2015р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалося 43 тис.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 62 тис.т.

Середня закупівельна ціна зернових культур, яку пропонували зберігаючі та переробні підприємства, у січні–квітні 2016р. становила 2667,4 грн. за т (проти січня–квітня 2015р. зросли на 20%), з них на пшеницю – 3230,2 грн. за т (на 3% більше), на кукурудзу – 2562,6 грн. за т (на 17% більше), ячмінь – 2937 грн. за т (у 1,8 раза більше); на соняшник – 8332,5 грн за т (на 18% більше).

Промисловість

У січні–квітні 2016р. проти січня–квітня 2015р. індекс промислової продукції в області склав 102,7% (по Україні – 103,7%), у квітні 2016р. проти березня – 91,1%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів у квітні 2016р. проти березня обсяг виробництва зменшився на 8,7%, на підприємствах переробної промисловості – на 6,4%, у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 19%.

На підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв проти січня–березня 2015р. випуск промислової продукції збільшився на 2,2%. Серед випуску основних видів продукції порівняно з січнем–квітнем 2015р. зросло виробництво: олії соєвої нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) – у 16 разів, овочів консервованих

Індекси промислової продукції за основними видами діяльності, %

	Квітень 2016р. до березня 2016р.	Січень– квітень 2016р. до січня– квітня 2015р.
Промисловість	91,1	102,7
Добувна та переробна промисловість	93,6	102,9
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	91,3	107,8
Переробна промисловість у тому числі	93,6	102,8
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	93,5	102,2
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	81,7	110,5
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	109,9	91,4
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	92,6	88,8
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	98,8	102,4
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	117,6	96,6
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устатковання	108,4	114,9
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устатковання	82,5	145,0
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	81,0	101,9

натуральних – у 3 рази, продуктів молоковмісних – на 73,7%, вод натуральних мінеральних негазованих – на 14,1%, горілки з вмістом спирту не більше 45,4% – на 13,4%, напоїв безалкогольних – на 13,2%, сирів жирних і пряників та виробів подібних – на 9,5%, круп – на 9,1%, сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир) – на 7,5%, м'яса свійської птиці свіжого чи охолодженого – на 5,1%. Водночас скоротився випуск: риби переробленої чи консервованої в інший спосіб, крім готових страв із риби – на 49,3%, лікерів та інших спиртних напоїв (крім спиртів дистильованих з вина виноградного, вичавок винограду або фруктів; віскі, рому, тафії, джину, ялівцевої настоянки, горілки з вмістом спирту не більше 45,4%, спиртів дистильованих із фруктів) – на 41,6%, борошна – на 37,8%, риби, у тому числі філе, копченої – на 37,1%, хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання – на 20,9%, риби сушеній і в'яленої – на 20,8%, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого та вод натуральних мінеральних газованих – на 19,8%, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 11,8%, масла вершкового – на 6,4%, виробів ковбасних – на 4,7%, печива солодкого і вафель – на 3,9%.

На підприємствах текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 110,5%. Збільшився випуск тканин бавовняних у 3,8 раза, пальт та плащів тощо, жіночих та дівчачих 3,4 раза, жакетів та блейзерів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 50,6%, суконь (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 41,7%, блузок, сорочок та батників (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 32%. Водночас, скоротилося виробництво: спідниць та спідниць-брюк (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 58,3%, костюмів та комплектів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 31,3%, білизни постільної – на 29,8%, трикотажу спіднього – на 24,9%, взуття – на 7,4%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності обсяги виробництва промислової продукції зменшилися на 8,6%. Скоротилося виробництво: деревини уздовж розпиляної чи розколотої, розділеної на частини чи лущеної, завтовшки більше 6 мм, шпал з деревини для залізничних чи трамвайних колій, непросочених; фанери клеєної, панелей фанерованих та матеріалів шаруватих подібних з деревини; шпону лущеного; вікон та їх рам, дверей балконних та їх рам, дверей та їх коробок та порогів з деревини; паливних брикетів та гранул з деревини та іншої природної сировини; коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих. Збільшився випуск: шпону струганого; паперу і картону гофрованих у рулонах або в аркушах; етикеток з паперу чи картону; газет, журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, віддрукованих.

На підприємствах з виробництва хімічних речовин і хімічної продукції випуск зменшився на 11,2%. Менше випущено: парфумів та води туалетної – на 28,1%, фарб та лаків на основі акрилових або вінілових полімерів, у водному середовищі – на 4%, сечовини – на 5,2%, аміаку безводного – на 0,9%. Зросло виробництво фарб та лаків на основі поліефірів, акрилових і вінілових

полімерів, у неводному середовищі; розчинів на 43,1%, засобів мийних та засобів для чищення – на 31,7%, фарб та лаків, інших, сикативів готових – на 15,6%, смол амінових інших, смол фенольних та поліуретанів у первинних формах – на 10,9%.

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів випуск промислової продукції збільшився на 2,4%. Зросло виробництво препаратів лікарських, що містять алкалоїди або їх похідні і не містять гормони чи антибіотики; матеріалів перев'язувальних клейких, кетгуту і матеріалів подібних, аптечок першої допомоги та сумок санітарних. Скоротився випуск препаратів лікарських, що містять пеніцилін та інші антибіотики.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяг промислової продукції зменшився на 3,4%. Скоротився випуск: скла безпечного (безосколкового); елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного. Поряд із цим зросло виробництво: суміші будівельних сухих (крім розчинів бетонних, готових для використання); розчинів бетонних, готових для використання; блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва; вікон та їх рам, дверей та їх коробок і порогів з пластмас; виробів будівельних з пластмас; цегли невогнетривкої керамічної будівельної (крім виробів з борошна кам'яного кремнеземистого чи ґрунтів діatomітових).

На підприємствах металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устатковання індекс промислової продукції становив 114,9%.

У машинобудуванні в січні–квітні 2016р. індекс промислової продукції становив 145%. Збільшився випуск: електродвигунів потужністю не більше 37,5Вт, двигунів постійного струму інших, генераторів постійного струму; трансформаторів електричних; пристрій електромонтажних; вантажо-підіймачів та конвеєрів пневматичних та іншої безперервної дії для товарів і матеріалів; обладнання для миття, наповнювання, закупорювання, пакування й обортання пляшок та інших ємностей; розпушувачів та культиваторів; устатковання для птахівництва, інкубаторів і брудерів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання промислового для цукрового виробництва; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів або олій. Водночас, скоротилось виробництво: інструментів для вимірювання електричних величин без записувального пристрою; борін дискових; обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво зросло на 1,9%. У січні–квітні 2016р. вироблено 673 млн.кВт·годин електроенергії, що на 9,2% більше січня–квітня 2015р., відпуск теплоенергії порівняно з січнем–квітнем попереднього року збільшився на 1%.

Будівництво

У січні–квітні 2016р. підприємствами області виконано будівельних робіт на 183,5 млн. грн. Індекс будівельної продукції у січні–квітні 2016р. порівняно із січнем–квітнем 2015р. становив 98,8%.

Скоротилось будівництво будівель на 14,8%, у т.ч. житлових – на 28,3%. Водночас будівництво нежитлових будівель зросло на 46%, інженерних споруд – на 56,7%.

За характером будівництва частка робіт з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння у січні–квітні 2016р. становила 81,7% від загального обсягу робіт, решта – з капітального та поточного ремонтів (9,9% та 8,4% відповідно).

Підприємствами м. Черкаси виконано 75,9% загальнообласного обсягу робіт.

У січні–березні 2016р. в області прийнято в експлуатацію 17485 м² загальної площини житла, що на 28,7% менше, ніж у січні–березні 2015р. При цьому, обсяги прийнятого житла у міських поселеннях зменшилися на 14,5%, у сільській місцевості – на 61,6%.

Переважну частку (84,5% або 14,8 тис.м²) загального обсягу житла прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, решту – у будинках із двома й більше квартирами.

Індивідуальними забудовниками прийнято в експлуатацію 90,9% загальнообласного обсягу житла.

За рахунок нового будівництва прийнятого в експлуатацію 11 тис.м² житла (63% від загального обсягу), новостворена площа за рахунок реконструкції – 6,5 тис.м² (37%).

Транспорт

У січні–квітні 2016р. вантажооборот підприємств транспорту області становив 2951,6 млн.ткм, що менше обсягів січня–квітня 2015р. на 11,2%.

Обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 3056,7 тис. т, що на 3,1% більше проти обсягів січня–квітня 2015р.

Залізничним транспортом у січні–квітні 2016р. виконано вантажооборот в обсязі 2688,7 млн.ткм, що менше обсягів відповідного періоду минулого року на 13,3% та відправлено 1946 тис.т вантажів, що порівняно із січнем–квітнем 2015р. менше на 0,4%.

Автомобільним транспортом виконано вантажооборот в обсязі 262,9 млн.ткм та відправлено 1110,7 тис.т вантажів, що відповідно на 17,6% та 9,9% більше проти січня–квітня 2015р. Обсяг перевезених вантажів автотранспортом фізичних осіб–підприємців зменшився порівняно із січнем–квітнем 2015р. на 0,5% і становив 495,8 тис.т.

Загальний обсяг пасажирообороту у січні–квітні 2016р. становив 813,5 млн.пас.км, що більше на 2,9% обсягів січня–квітня 2015р.

Послугами пасажирського транспорту у січні–квітні 2016р. скористалися 38,9 млн. пасажирів, що більше на 16,5% проти січня–квітня 2015р.

Залізничним транспортом відправлено 1826 тис. пасажирів, що на 1,1% менше рівня обсягів січня–квітня 2015р. Кількість пасажирів, відправлених у приміському сполученні, становила 1592 тис. пасажирів, що на 2,7% менше проти січня–квітня 2015р.

Автомобільним транспортом скористалися 22,6 млн. пасажирів, що на 8,5% менше обсягів січня–квітня 2015р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб–підприємців скоротилися на 10,4% і становили 5 млн. пасажирів.

Електротранспортом перевезено 14,5 млн. пасажирів, або у 2,1 раза більше обсягів січня–квітня 2015р. Обсяги виконаних платних перевезень становили 4 млн. осіб, або 27,6% від загальних перевезень.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–березні 2016р. експорт товарів становив 81,9 млн.дол. США, імпорт – 58,3 млн.дол. Порівняно із січнем–березнем 2015р. експорт скоротився на 39,6%, імпорт – збільшився на 0,4%. Позитивне сальдо становило 23,6 млн.дол. (у січні–березні 2015р. – 68,2 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами зі 100 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Італії – 10,4%, Польщі – 7,6%, Білорусі – 7,4%, Єгипту – 6,9%, Російської Федерації – 6,6%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 37,8 млн.дол., або 46,1% від загального обсягу експорту, та зменшився порівняно з січнем–березнем 2015р. на 16,9%.

Основу товарної структури експорту області складали продукти рослинного походження – 39,5%, готові харчові продукти – 21,1%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 8,2%, текстильні матеріали та текстильні вироби – 6,3%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Китаю – 14,1%, Німеччини – 13%, Швеції – 9,1%, Російської Федерації – 7,7%, Польщі – 7,6%, Білорусі – 5,2%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 29,7 млн.дол., або 51% від загального обсягу та збільшився проти січня–березня 2015р. на 0,1%.

У товарній структурі імпорту переважали: продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 22,4%, механічні та електричні машини – 19,4%, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них – 8,9%, текстильні матеріали та текстильні вироби – 8,7%, маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 7,1%.

Експорт послуг за січень–березень 2016р. становив 3,2 млн.дол. США і по відношенню до січня–березня 2015р. зменшився на 15,2%, **імпорт послуг** склав 3,6 млн.дол. і зменшився на 20,7%. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі

послугами становило 0,4 млн.дол. (за січень–березень 2015р. сальдо було теж від'ємним – 0,8 млн.дол.).

Підприємства і організації області здійснювали зовнішню торгівлю послугами з партнерами 54 країн світу.

У географічній структурі експорту послуг найбільшу частку мали: США – 24% від загального обсягу, Німеччина – 16%, Велика Британія – 12%, Австрія – 8%, Бельгія – 7%, Білорусь – 6%.

Найбільше послуг Черкащині надали партнери з Кіпру – 48%, Великої Британії – 15%, Німеччини – 6%, Сінгапуром – 6%.

У структурі експорту найбільші обсяги припадали на послуги у сфері телекомунікацій, комп’ютерних та інформаційних послуг – 30% від загального обсягу експорту, послуги з переробки матеріальних ресурсів – 24%, транспортні послуги – 21%, послуги з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій – 10%.

В імпорті послуг переважали послуги, пов’язані з фінансовою діяльністю – 56%, транспортні послуги та ділові послуги – по 17%.

Обсяг залучених з початку інвестування в економіку області **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу) станом на 1 квітня 2016р. становив 328,2 млн.дол. США, у розрахунку на одну особу населення – 263,9 дол. Питома вага Черкаської області у загальному обсязі залучених прямих іноземних інвестицій в економіку України на 1 квітня 2015р. становила 0,8%.

У січні–березні 2016р. прямий акціонерний капітал нерезидентів збільшився на 1 млн.дол. У той же час вилучено 0,8 млн.дол. прямих інвестицій. Зменшення вартості акціонерного капіталу за рахунок негативного впливу курсової різниці склало 19,9 млн.дол.

Прямі інвестиції надійшли від нерезидентів із 42 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 84,8% загального обсягу іноземного капіталу, належать: Беліз – 177,4 млн.дол. США, Кіпр – 61,8 млн.дол., Німеччина – 20,1 млн.дол., Чехія – 19,2 млн.дол.

Найбільші обсяги прямих інвестицій зосереджено на підприємствах промисловості – 81,4% загального обсягу. У підприємства та організації, що здійснюють операції з нерухомим майном залучено 8% прямих інвестицій, у підприємства сільського, лісового та рибного господарства – 5,1%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності, а також оптової та роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – по 2,5%.

Серед міст та районів області найбільші обсяги іноземного капіталу унесено у підприємства Черкаського району та м. Черкаси – відповідно 55,7% та 31,7%.

Прямі інвестиції підприємств області в економіку країн світу на 1 квітня 2016р. здійснювались до В'єтнаму.

Споживчі ціни

За повідомленням Державної служби статистики України індекс споживчих цін по Україні у квітні 2016р. становив 103,5%¹, по Черкаській області – 104,4%. Найвищим він був у Київській області – 104,8% та Чернігівській області – 104,5%, найнижчим – у м. Києві – 101,2% та Донецькій і Херсонській областях – 102,7%.

Суттєвим фактором, що вплинув на загальний показник інфляції у квітні, була сезонна зміна тарифів на природний газ на 52,3%. Це привело до зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому на 23,2%.

На споживчому ринку в квітні індекс споживчих цін на продукти харчування та безалкогольні напої становив 100,0%. При цьому найбільше (на 17%) подешевшали яйця. На 5,8–1,6% знизилися ціни на сало, овочі, цукор, маргарин, рис. Водночас на 5,9% подорожчали продукти переробки зернових, на 1,9–1,3% – безалкогольні напої, соняшникова олія, фрукти, кисломолочна продукція, сири, сметана.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 4,5%, у тому числі тютюнові вироби – на 6,1%, алкогольні напої – на 1,6%.

Одяг і взуття подорожчали на 1%, із них взуття – на 1,8%, одяг – на 0,5%.

У сфері охорони здоров'я ціни на фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання зросли на 0,5%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 2,9% пов'язано з подорожчанням палива та мастил на 5,9% та перевезень залізничним пасажирським транспортом – на 4,8%. Разом з тим на 2,5% знизилися ціни на автомобілі.

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.